

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA MBILI

KIKAO CHA NNE

07 SEPTEMBA, 2018

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA MBILI

KIKAO CHA NNE – TAREHE 07 SEPTEMBA, 2018

I. DUA:

II. HATI ZA KWASILISHA MEZANI:

WAZIRI WA KATIBA NA SHERIA:

Maelezo ya Waziri wa Katiba na Sheria kuhusu Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria mbalimbali (Na. 2) wa Mwaka 2018 [*The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 2), Bill, 2018*].

MWENYEKITI WA KAMATI YA KATIBA NA SHERIA :

Maoni ya Kamati ya Katiba na Sheria kuhusu Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria mbalimbali (Na. 2) wa Mwaka 2018 [*The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 2), Bill, 2018*].

MSEMAJI MKUU WA KAMBI RASMI YA UPINZANI JUU YA WIZARA YA KATIBA NA SHERIA:

Maoni ya Msemaji Mkuu wa Kambi Rasmi ya Upinzani juu ya Wizara ya Katiba na Sheria kuhusu Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria mbalimbali (Na. 2) wa Mwaka 2018 [*The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 2), Bill, 2018*].

III. MASWALI:

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

40. MHESHIMIWA FLATEI GREGORY MASSAY (MBULU VIJJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Kutokana na Sera ya Serikali kujenga Vituo vya Afya kila Kata:-

Je, ni lini Serikali itajenga Vituo hivyo katika Kata za Maretadu, Maghangw, Endamilay, Dinamu, Geterer, Masieda na kupandisha hadhi Zahanati ya Hayderer kuwa Kituo cha Afya.

OFISI YA RAIS (UTUMISHI NA UTAWALA BORA):

41. MHESHIMIWA MARYAM SALUM MSABAHA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (Utumishi na Utawala Bora):- Mradi wa TASAF ni mradi wa kusaidia Kaya maskini nchini:-

Je, ni Wananchi wangapi ambao wamenufaika na mradi huo katika Visiwa vya Pemba na Unguja.

WIZARA YA ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO YA MAKAZI:

42. MHESHIMIWA FAKHARIA SHOMAR KHAMIS (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi:- Kwa sasa kumekuwa na wimbi kubwa la upimaji wa viwanja kwenye Manispaa mbalimbali nchini:-

(a) Je, kwa nini Wananchi wanalazimishwa kuuza maeneo hayo kwa Manispaa na kulipwa bei ndogo badala ya kufanya zoezi hilo kwa ubia;

(b) Kwa sababu maeneo hayo mengi ni mashamba Je, Serikali haioni kufanya hivyo

kunasababisha Watanzania kukosa kazi maana asilimia 75 ni Wakulima.

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI:

43. MHESHIMIWA BALOZI DKT. DIODORUS BUBERWA KAMALA (NKENGE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji:-

Je, Kiwanda cha Sukari cha Kagera tangu kimepata Mwekezaji mpya kimetoa mchango gani kwa Wilaya ya Misenyi, Mkoa wa Kagera na Taifa kwa ujumla.

44. MHESHIMIWA FREDY ATUPELE MWAKIBETE (BUSEKELO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji:- Tanzania imebarikiwa kuwa na madini mbalimbali na Jimbo la Busekelo pia limebarikiwa kuwa na madini hayo:-

Je, ni lini Serikali itapeleka Wawekezaji wa Kiwanda cha marumaru katika Kata ya Lufilyo kwenye Mto Makalya.

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

45. MHESHIMIWA DAVID ERNEST SILINDE (MOMBA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Tatizo la maji Wilaya ya Momba halijapatiwa ufumbuzi wa kudumu mpaka sasa:-

Je, ni lini Serikali ya Awamu ya Tano itamaliza tatizo hilo katika Wilaya ya Momba.

46. MHESHIMIWA ALLY SEIF UNGANDO (KIBITI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Mhe. Rais Mstaafu Dkt. Jakaya Kikwete alipokuwa kwenye harakati za Uchaguzi Mkuu mwaka 2005 alikubali kuwa mlezi wa Shule ya Sekondari Mahenge na akaahidi kutatua tatizo sugu la maji katika Shule hiyo:-

Je, ni lini Serikali itaipatia Shule hiyo maji safi na salama kutimiza ahadi ya Mhe. Rais Mstaafu.

**WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII,
JINSIA, WAZEE NA WATOTO:**

**47. MHESHIMIWA CAPT. ABBAS ALI MWINYI
(FUONI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:-

- (a) Je, Mfuko wa Bima ya Afya una Wanachama wangapi na ni asilimia ngapi ya Watanzania wamejiunga na Bima hiyo;
- (b) Je, kwa nini baadhi ya Hospitali hasa za binafsi hazikubali malipo kwa kutumia kadi hizo za Bima ya Afya;
- (c) Je, Mfuko wa Bima ya Afya umefikia malengo ya kuanzishwa kwake.

**48. MHESHIMIWA AMINA SALEH MOLLEL
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Baadhi ya mila na tamaduni katika Jamii za Wafugaji hapa nchini haziwapeleki Watoto wa kike Shule badala yake wanawaozesha katika

umri mdogo kinyume na ridhaa yao hivyo kukiuka Sheria za nchi:-

Je, Serikali ina mkakati gani wa kuhakikisha kuwa mila na tamaduni hizo haziwanyimi Watoto wa kike haki yao ya kupata elimu.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

49. MHESHIMIWA MGENI JADI KADIKA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Minara mingi ya simu imejengwa katika makazi ya watu na minara hiyo inatumia mionzi hatari kwa maisha ya binadamu:-

Je, Serikali inaliangaliaje suala hilo.

WIZARA YA KILIMO:

50. MHESHIMIWA PROF. NORMAN ADAMSON SIGALLA (MAKETE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:- Mwaka 2016 – 2018 bei ya zao la Mahindi ambayo ndiyo nguvu ya uchumi kwa Mikoa ya Nyanda za juu Kusini imeshuka sana hadi kufikia

Shs. 2000 kwa debe kwenye baadhi ya Wilaya kama Ludewa na Makete:-

- (a) Je, ni lini Serikali itaiongezea fedha NFRA ili Mahindi yanayozalishwa yanunuliwe na kuwapa ahueni Wananchi;
- (b) Je, ni lini Serikali kupitia NFRA itajenga maghala katika kila Halmashauri ili kurahisisha uhifadhi wa Mahindi na mazao mengine.

WIZARA YA MADINI:

51. MHESHIMIWA MUSUKUMA JOSEPH KASHEKU (GEITA VIJIJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Madini:- Katika kutekeleza Mkataba wa “Corporate Social Responsibility” (CSR) Mgodi wa GGM unatumia bei za manunuzi kutoka nchi ya Afrika Kusini, mfano bei ya bati moja ni Sh. 81,000/= na bei ya mfuko wa saruji ni Sh. 48,000/=:-

Je, kwa nini Serikali isiziite pande hizi mbili Mgodi wa GGM na Halmashauri ili iweze kumaliza mgogoro huo na kuweka utaratibu mzuri.

52. MHESHIMIWA JANET ZEBEDAYO MBENE (ILEJE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Madini:- Wilaya ya Ileje imejaliwa kuwa na rasilimali ya Makaa ya Mawe ya Kiwira na Kabulo na STAMICO imekaririwa kuanza rasmi kuuza makaa hayo kwa kasi ili kukidhi mahitaji ya viwanda vya saruji na kukuza pato la Taifa; aidha STAMICO ilianza uzalishaji wa majaribio ya Makaa ya Mawe katika mgodi wa Kabulo tarehe 30/4/2017:-

- (a) Je, mgodi wa Kabulo utaendelea kuchimba baada ya majaribio hayo na ni nani anayefanya uchimbaji huo;
- (b) Je, kuna makubaliano gani na Wilaya ya Ileje juu ya mrahaba na uchumi kwa wana Ileje;
- (c) Je, ni lini mgodi wa Kiwira utaanza kufanya kazi na ni nini hasa kinachokwamisha.

IV. MISWADA YA SHERIA YA SERIKALI:

(Kusomwa Mara ya Pili, Kamati ya Bunge Zima na Kusomwa Mara ya Tatu)

Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria mbalimbali (Na. 2) wa Mwaka 2018 [*The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 2), Bill, 2018*].

DODOMA

S. KAGAIGAI

07 SEPTEMBA, 2018

KATIBU WA BUNGE